

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/49/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116218715
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116218715.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a sudkýň JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. v spore žalobcu: TELERVIS PLUS, a.s., so sídlom Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, zastúpeného advokátom JUDr. Vratislavom Šteffekom, so sídlom Nám. Martina Benku 6, 811 07 Bratislava, proti žalovaným: 1. Z. U., T. XX.X.XXXX, H. T.Á. G.. I. XXX/XX, XXX XX W., 2. Š. U., T. X.XX.XXXX, H. G. XXX/X, XXX XX G., o zaplatenie 510 eur s príslušenstvom, takto o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 9Csp/71/2016-25 zo dňa 15.12.2016

rozhodol:

Mení rozsudok vo vyhovujúcom výroku I. a v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania III. tak, že žalovaní sú povinní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 220 eur s 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 220 eur od 26.8.2015 do zaplatenia a zo sumy 5 eur od 26.8.2015 do 26.6.2017 do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

Odmieťa odvolanie voči výroku II., ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

Žalovaným nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom výrokom I. uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 394 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne z tejto sumy od 26.8.2015 až do zaplatenia, do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom II. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a výrokom III. rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, že žalobca má proti žalovaným ako povinným spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 54 %.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou súdu doručou 19.9.2016 domáhal toho, aby súd uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť mu sumu vo výške 510 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z tejto sumy od 20.8.2015 do zaplatenia. Žalobca v žalobe uviedol, že medzi ním a žalovanými bola 28.1.2015 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovaným poskytol bezhotovostný úver vo výške 400 eur za celkový úrok vo výške 20 % z poskytnutej úverovej sumy, t.j. 80 eur. Za poskytnutie úveru žalobca účtoval žalovaným servisný poplatok 9 % z úverovej sumy, t.j. 36 eur. Žalovaní zaviazali sa celkovú čiastku vo výške 516 eur uhradiť v 13 mesačných splátkach. Nakoľko svoju povinnosť riadne včas neplnili, listom zo 16.7.2015 upozornil ich na možnosť uplatnenia práva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a následne oznámením o zosplatení záväzku z 20.8.2015 vyhlásil splatnosť úveru k 19.8.2015. Žalovaní ku dňu podania

žaloby uhradili mu 6 eur. Dlžná čiastka tak predstavuje rozdiel medzi sumou, na ktorú má žalobca voči žalovaným nárok a žalovanými zaplatenou sumou.

Súd konštatoval, že žalovaní sa k žalobe nevyjadrili.

Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil žalobcom tvrdené skutočnosti ku vzniku záväzkového vzťahu. Konštatoval, že žalobca nereagoval na výzvu súdu k preukázaniu dokladov, ktorými bola overovaná bonita žalovaných. Nakoľko žalobca výzve súdu nevyhovel, dospel súd k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, pričom uvedené je zároveň dôvodom o nemožnosti predčasného zosplatenia úveru. Keďže žalobca žalovaným poskytol sumu 400 eur a žalovaní mu vrátili 6 eur, dlžná istina predstavuje 394 eur. Zaplatenie tejto sumy preto žalovaným uložil, vrátane úroku z omeškania, pričom nárok na úrok z omeškania mal relevantný od 26.8.2015, nie ako žalobca žiadal, od 20.8.2015, čo bolo ďalším dôvodom zamietnutia žaloby v prevyšujúcej časti.

Pri právnom posúdení vychádzal súd prvej inštancie z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. - § 7, § 11 ods. 2.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 251, § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní. Uviedli, že súd prvej inštancie síce správne dospel k záveru, že žalobca má z predmetného úveru právo len na istinu poskytnutého úveru, avšak podľa nich nie v rozsahu, v akom žalobcovi túto istinu priznal. Podľa žalovaných žalobca nesplnil si povinnosť pravdivého a úplného opísania rozhodujúcich skutočností, v žalobe úplne opomenul tú skutočnosť, že zároveň s podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere im bol zo strany žalobcu predložený formulár zmluvy o poskytovaní finančných služieb spočívajúci v preberaní a zaúčtovaní peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky úveru v mieste ich bydliska. Táto služba je poskytovaná za odplatu, s touto skutočnosťou však zo strany obchodného zástupcu žalobcu v čase uzatvárania zmluvy neboli oboznámení. Podľa § 567 ods. 10 Občianskeho zákonníka, dlh sa plní na mieste určenom dohodou účastníkov, ak nie je miesto plnenia takto určené, je ním bydlisko alebo sídlo dlžníka. Uviedli, prečo majú platiť za niečo, na čo majú právo zo zákona. Podľa žalovaných zmluvná podmienka, na základe ktorej mali plniť za finančné služby je neprijateľnou, a teda neplatnou. Za predmetný úver zaplatili nie 6 eur, ale spolu 175 eur. Nimi vykonané platby žalobca v rozpore so zákonom započítaval na plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a táto skutočnosť nebola zohľadnená. Žalovaní preto žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných uviedol, že názor žalovaných vychádza z nesprávneho skutkového stavu a zo strany žalovaných ide o účelové vsugerovanie ich názoru odvolaciemu súdu. Podľa žalovaných žalobca má niesť zodpovednosť zo záväzkového vzťahu, ktorý uzavreli s tretím subjektom, nie so žalobcom ako veriteľom, ale so spoločnosťou Q., s.r.o.. Poskytovateľom finančných služieb je spoločnosť Q. SK, s.r.o., čo je uvedené v záhlaví zmluvy, ktorú žalovaní podpísali. Je teda vylúčená zámena medzi žalobcom a tretím subjektom. Dôkazom o nezameniteľnosti je aj Q. kniha splátok. Tento dokument nebol vystavený žalobcom a do tohto dokumentu žalobca nezapisoval žiadne údaje. Tento záväzkový vzťah nemá so žalobcom čo dočinenia. Žalobca nie je, ani nebol účastníkom tohto záväzkového vzťahu. Jednalo sa o zmluvnú voľnosť žalovaných a tretieho subjektu, ktorú žalobca nemohol ovplyvniť. Nemôže niesť zodpovednosť za žalovaných pri ich záväzkoch s tretími stranami. Žalobca uviedol, že od žalovaných obdržal len sumu vo výške 11 eur, o čom predložil doklad, z ktorého vyplýva, že čiastka spolu 6 eur bola zaplatená 28.12.2015 a čiastka 5 eur 26.6.2017.

4. Žalovaní sa k vyjadreniu žalobcu k ich odvolaniu nevyjadrili.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP. Vzhľadom na odvolací dôvod spochybňujúci správnosť zistenia skutkového stavu súdom prvej inštancie nariadil na prejednanie odvolania pojednávania so zopakovaním a doplnením dokazovania v potrebnom rozsahu v súlade s ust. § 384 ods. 1 a § 385 CSP a dospel k záveru o opodstatnenosti odvolania vo vzťahu k vyhovujúcemu výroku, neexistencii subjektívnej procesnej legitímácie žalovaných k odvolaniu voči zamietavému výroku o dôvode pre zmenu rozhodnutia vo výroku o nároku na náhradu trov konania.

6. Odvolacie dôvody žalovaných vo vzťahu k vyhovujúcemu výroku súdu prvej inštancie mali základ v tvrdení o absencii povinností žalobcu pravdivo a úplne opísať v žalobe rozhodujúce skutočnosti, inak by bolo podľa nich zistiteľné to, že žalobcovi zaplatili na úhradu záväzku zo zmluvy inú sumu, než k akej

dospel súd prvej inštancie. Zároveň s podpisom zmluvy im žalobca predložil formulár zmluvy o preberaní hotovosti na úhradu úveru, a to za odplatu, o čom zástupcom žalobcu neboli oboznámení.

7. Z dôkazov a tvrdení strán sporu odvolací súdu zistil, že dňa 28.1.2015 bola medzi žalobcom a žalovanými uzatvorená pod. č Y. zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej mal byť poskytnutý úver 400 eur. Jej súčasťou je žiadosť o prevod poskytnutých prostriedkov na účet č. G., na rube zmluvy je podpis N. N. s potvrdením, že toho istého dňa overila údaje na zmluve a dlžníkovi doručila príslušný počet rovnopisov zmluvy.

Dňa XX.X.XXXX N. N., v zastúpení spoločnosti Q. SK, s.r.o. uzavrela so žalovanými zmluvu o poskytovaní finančných služieb, ktorými má byť okrem iného doručenie sumy úveru 400 eur, ktorú žalovaným poskytol žalobca podľa sumy Y. a následne inkaso platieb splátok tohto úveru v mieste bydliska, resp. v inom mieste po dohode, a to za odplatu. Podľa Q. knihy splátok, bola od žalovaných vybratá spolu čiastka 175 eur (74+65+30+6).

8. Ako konštatoval súd prvej inštancie a vyplýva to aj zo spisu, žalobca nepreukázal splnenie povinností veriteľa konať v vzťahu k žalovaným, majúcim v záväzkovom vzťahu status spotrebiteľov, s odbornou starostlivosťou, v dôsledku čoho je bez akýchkoľvek pochybností poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov v zmysle ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., a je teda povinnosťou žalovaných zaplatiť žalobcovi len sumu 400 eur.

9. Odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe (konania vedené pod sp. zn. 17Co/163/2017, 14Co/28/2017), že účet č. G., ktorý je uvedený v žiadosti tvoriacej súčasť zmluvy o úvere Y., na ktorý mali byť prevedené prostriedky ako úver, je účtom spoločnosti Q. SK, s.r.o., pričom meno tejto spoločnosti sa v úverovej zmluve neuvádza a neuvádza sa ani dôvod, pre ktorý by mal úver poskytnutý práve na jej účet.

10. Žalovaní v odvolaní poukázali na neprijateľnosť konania v kontraktáčnom procese, Krajský súd v Prešove v rozsudku č. k. 14Co/28/2017-78 zo 14.12.2017 totožné konanie hodnotil tak, že „uviedenie čísla účtu Q. SK, s.r.o. do žiadosti o prevod finančných prostriedkov potvrdzuje, že sa jedná o nekalú obchodnú praktiku s úmyslom obísť právny predpis, ktorý vylučuje poskytnutie finančných prostriedkov v hotovosti. Konanie žalobcu je v rozpore s dobrými mravmi a vykazuje znaky nekalosti aj v tom, že žalovaného pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere neoboznámil s tým, že peniaze budú poskytnuté na účet inej spoločnosti, ktorej bude musieť platiť odplatu...“. V citovanom rozhodnutí dospel odvolací súd k záveru o tom, že dodávateľ v kontraktáčnom procese využil tretiu osobu (zjavne po predchádzajúcej dohode s ňou), nielen za tým účelom, aby sa predišlo porušeniu zákazu o platbe v hotovosti, ale aj za tým účelom, aby tretia osoba participovala na benefitoch zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

11. Odvolací súd dospel k rovnakému hodnoteniu konania žalobcu, ako sa k nemu dospelo v konaniach 14Co/28/2017 (rozsudok zo 14.12.2017) a 17Co/163/2017 (rozsudok z 30.1.2018), nemajúc dôvod sa od neho odchyliť. Konaniu veriteľa vykazujúcemu znaky nerovnocenného, nie čestného zaobchádzania so spotrebiteľom nemôže byť súdom poskytnutá ochrana v tom zmysle, že by mal dlžníkovi uložiť splnenie povinnosti ako dôsledku takého konania. Okolnosti, konanie osôb zúčastnených na kontraktáčnom procese - N. N. je podpísaná na zmluve Y., aj na zmluve, ktorú podpísali žalovaní s Q. SK, s.r.o. aj vo Q. knihe splátok nasvedčujú tomu, že išlo o konanie dvoch právnických osôb konajúcich v zhode, s cieľom zaťažiť spotrebiteľa ďalším plnením.

12. Podľa § 567 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlh sa plní na mieste určenom dohodou účastníkov. Ak nie je miesto plnenia takto určené, je ním bydlisko alebo sídlo dlžníka.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V zmysle § 11 ods. 1 písm. e) Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase vzniku zmluvy je bezúročným a bezpoplatkovým úverom taký úver, ak veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

13. Podľa odvolacieho súdu, zmluva medzi spoločnosťou Q. SK, s.r.o. a žalovanými, priamo súvisiaca so zmluvou Y., ktorú žalobca uzavrel so žalovanými, je zmluvou neplatnou, nielen preto, že vykazuje znaky účelového obchádzania zákonnej úpravy o neposkytovaní spotrebiteľských úverov spotrebiteľom v hotovosti, ale aj preto, že v rozpore s dobrými mravmi je vyžadovať od spotrebiteľa, aby mal za to, že dlh voči veriteľovi bude platiť v mieste svojho bydliska, na čo má zákonné právo, keďže s veriteľom sa nedohodol inak, platiť ďalšiemu subjektu odplatu.

14. Žalobca poskytol úver vo výške 400 eur. Úver je, ako správne konštatoval súd prvej inštancie, úverom bezúročným a bezpoplatkovým, povinnosťou žalovaných je zaplatiť žalobcovi len sumu 400 eur. Keďže z „knihy splátok“ vyplýva, že zaplatili 169 eur, za tzv. finančné služby a 6 eur splátku a po podaní žaloby aj sumu 5 eur, spolu 180 eur, znamená to, že ich povinnosťou je zaplatiť žalobcovi ešte sumu 220 eur, nie viac. Pre meškanie s úhradou dlhu je ich povinnosťou zaplatiť aj úrok z omeškania od času a vo výške úrokovej sadzby, ako správne ustálil súd prvej inštancie.

15. Odvolací súd, majúc za to, že je jeho povinnosťou, povinnosťou orgánu verejnej moci pri posúdení vecí, ktorá bola predmetom odvolacieho konania postupovať v súlade s princípom spravodlivého rozhodovania, princípom ochrany dobrých mravov a princípom ochrany slabšej zmluvnej strany, ktorou boli v záväzkovom vzťahu žalovaní ako spotrebiteľia, rozhodol z dôvodov, ktoré uviedol, tak, že zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia postupom podľa § 388 CSP.

16. Žalovaní v odvolaní napadli aj zamietavý výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie.

Podľa § 386 písm. a) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

Osobou neoprávnenou podať odvolanie je osoba, ktorej nesvedčí subjektívna procesná legitímácia na podanie odvolania. Takou osobou je strana sporu, vo vzťahu ku ktorej bolo rozhodnuté v jej prospech. Keďže súd prvej inštancie výrokom II. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, neboli žalovaní oprávnenými odvolateľmi voči tomuto výroku, preto odvolací súd odvolanie voči výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie odmietol podľa § 386 písm. a) CSP.

17. O nároku na náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 CSP. Žalovaní mali v konaní prevažujúci úspech, v odvolacom konaní boli úspešní v úplnosti, z obsahu spisu však vyplýva ich pasivita. Odvolací súd preto pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov vychádzal z článku 17 základných princípov CSP, zakotvujúceho procesnú ekonómiu konania pred súdom. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 255 ods. 1 § 396 ods. 1 a 2 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď strane oprávnenej na náhradu trov žiadne trovy v konaní nevznikli, ani ich nežiadala, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale aj v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného konania.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 Zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.